

finde mig i meget og gaa med til at bøje mig ganske overordentlig henimod de For- dringer, der stilles fra anden Side, for at vi dog kunne faa en Lov igennem og faa gjort et alvorligt Forsøg paa at faa løst en, som jeg begyndte med at sige, virkelig stor og smuk Opgave.

Sørensen-Egaa: I Slutningen af forrige Aarhundrede, da Landboreformerne fremkom, saa man, at de ikke alene vare et økonomisk Gode for Bondestanden, men ogsaa, at de bidroge til at højne Standen, og det forekommer mig, at det foreliggende Lovforslag, som angaar Landarbejderne, kan have en lignende Betydning. Landarbejderne ville, hvis dette Lovforslag bliver til Lov, ikke blot blive støttede i økonomisk Henseende, saa at de ville faa det bedre end nu, men de ville tillige blive højnede, saa at de kunne blive en sand Støtte i Samfundet. Naar man rejser omkring paa Landet og ser de smaa Hjem, der — og det sker jo navnlig ved Husmandsrejserne, og naar Folk blive sendte ud for at bedømme Jordlodder — ser man snart, at netop de Hjem, der sidde inde med Jordlodder, ere ikke blot økonomisk bedre stillede end dem, der mangle saadanne, og endnu bedre stillede end dem, der sidde i Lejehuse, men det er ogsaa saaledes, at de Mænd, der sidde i saadanne Hjem med Jord til, føle sig i Reglen mere fri og selvstændige i Samfundet. Det forekommer mig derfor, at naar man er klar derover, maa man tillige ønske, at denne Sag maa blive fremmet paa den Maade, at der bliver saa mange saadanne Hjem som muligt. Og naar dette er saaledes, maa man haabe, at den Udbetaling, der vil blive fordret af den Mand, der skal overtage Jordlodden, bliver saa lille, som der kan være Tale om. Navnlig maa man holde sig til det Forslag, der er fremkommet fra Folketinget, at der kun forlanges $\frac{1}{10}$ af Laaneværdien. — Paa den anden Side er det ogsaa et Ønske, man maa fastholde, at der bliver saa mange Hjem af den Slags som muligt. Efter det tidligere Forslag, da der var Tale om, at Kreditforeningerne skulde yde det halve af Laanet, var der, med det, der var stillet i Udsigt fra Staten, Mulighed for, at der kunde blive adskilligt flere Hjem end efter det af Regeringen forelagte Lovforslag, thi efter det skulde $\frac{9}{10}$ staa som Laan i Ejendommen, og det vilde give forholdsvis færre Hjem. Naar man overhovedet ser Sagen som en god Sag, som man gerne

vil have frem, saa er det en Selvfølge, at man ønsker snarere flere end færre, og efter Regeringens Forslag vil der blive færre end efter det først forelagte Forslag. Derimod, hvis man kunde enes om at gaa til et Beløb af 4 Mill. Kr. aarlig, vilde det jo række adskilligt videre, og gennem Forsøg, som skulde vare i 5 Aar, kunde der naas noget, som virkelig havde Betydning. Tillige er der en Ting endnu, man maa tage i Betragtning, nemlig at nu for Tiden er der en uforholdsmæssig stor Tilstrømning fra Landet til de større Byer, og det er en Selvfølge, at dette Forslag, hvis det bliver til Lov, vil forhindre en Del af de mest energiske og dygtigste Arbejdere paa Landet i at faa Lyst til at tage ind til Byerne, og det er jo, som en af Arbejdernes Repræsentanter i det andet Ting har sagt, nu saaledes, at Befolkningen paa Grund af denne Tilstrømning ligefrem klumpes sammen i Byerne. Det er dette, jeg mener, der bør forsøges at sætte en Stopper for, og de, der som Følge af denne Lov vilde faa deres egen Jordlod, vilde blive paa Landet og derved blive Kræfter, der vilde blive til Støtte for hele Samfundet og ikke blot for Landbruget. — Jeg for mit Vedkommende er derfor paa det rene med, at hvis begge Ting kunde enes om det, saa vilde derigennem naas meget, idet man derved ikke blot vilde støtte denne Klasse af Samfundsborgere, men man vilde gavne Landbruget og Landet i det hele taget.

Der fremkom en Udtalelse fra det ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Ahlefeldt-Laurvig), som jeg syntes var meget uberegtiget. Det ærede Medlem udtalte nemlig, at det var mange Penge, Staten gennem denne Lov vilde „kaste i Grams“. Det forekommer mig, at naar Penge blive anvendte i et saa godt Øjemed, hvor man kan vente, at de ville stifte saa megen Nytte, saa er det uberettiget at bruge et saadant Udtryk som, at det er at kaste Penge i Grams; nej, der er andre Omraader, hvor man langt snarere kunde frites til at bruge det Udtryk. — Jeg skal derfor tillade mig at henstille til det høje Ting at tage under velvillig Overvejelse at søge at fremme Forslaget, saaledes at det virkelig kan blive til Lov, og saaledes at de Samfundsborgere, der nu staa og imødesee dette Lovforslags Gennemførelse, ikke maa blive skuffede og kun faa Stene for Brød, men at Lovforslaget maa blive gennemført paa en saadan Maade, at det virkelig faar Betydning for Landarbejderne.